

Novembre del 1960

Ap; Nal. # 14.81.

Bogotá. Rep. de Colòmbia

E d i t o r i a l . -

El nostre ideari : La frase del President Màrtir, Lluís Companys : - " On hi hagi un català, allà s'ha de sentir la presència de Catalunya" .

Fa un any que es publica el present BUTLLETI; han estat dotze vegades que ha vist la llum, amb força puntualitat, seguints permès de dir-ho deixant la modèstia de racó.

Hem mirat de donar a conèixer uns quants punts dels motius que fan que ens sentim catalans i res més que catalans.

Volem seguir en la nostra tasca, per tal que els nostres compatriotes tinguin a la mà i en la ment, les idees bàsiques de la nostra Nacionalitat i els arguments, fermes i segurs, per a sostenir-la. No cal pas enfortir el sentiment, sinó mantenir-lo sempre fresc i al viu.

Llevat d'unes escasses aportacions - molt agraïdes - no hem rebut més ajut que el de Comunitat Catalana de Colòmbia. Amb tot, seguim creient que aquest Butlletí, sí ha tingut interès, sí ha estat comentat i sí ha publicat en la mesura que permeten les informacions que ens arriben, notícies de la Pàtria. Nosaltres, amb això ja en tenim prou.

Sota el nom sagrat de CATALUNYA i amb l'esperit d'agermanar els catalans, comença el BUTLLETI D'INFORMACIO CATALANA, el seu segon any de vida.

Traducció del setmanari "Time" del dia 17 d'octubre del 1960.

Allunvant-se del Franco. Fa poc que l'envellit generalíssim Franco, es va posar la seva casaca millor i un munt de medalles, per visitar la seva terra nadiua de Galícia, amb motiu de la festa anual de la Mare de Déu del Roser, La Corunya.

La clerecía de La Corunya, ha tractat sempre al Franco com a fill predilecte i ha fet molt per ell. Aquesta vegada, però, en assistir a una Missa, romangué assegut tot sol dins l'Església, ignorat pel Bisbe que oficiava. Amb tota evidència, es tractava d'un oblit calculat.

El despreci de La Corunya, és el darrer d'una sèrie que començà, aparentment, amb l'ascensió del Papa Joan XXIII, ara fa un parell d'anys. En altres temps, l'Església Catòlica es sentia feliç de poder palesar el seu reconeixement al Franco, el " Defensor de la Fe", en la sanglant " guerra civil espanyola". En efecte, ell va restituir a l'Església les seves propietats i va reinstaurar l'educació religiosa a les escoles. Ha conservat amb tota cura, l'antic privilegi que li dona el

dret de nomenar els Bisbes. El petit Franco (1 metre 56 cms.) fill d'un pagador de la Marina, ha insistit àdhuc en el seu dret de caminar sota tàlem en les processons religioses, honor que Alfons XIII havia ja deixat de banda, legalment. I'anv 1954, l'Arquebisbe de Toledo, va investir al Franco amb el Collar de l'Ordre Suprem de Crist, la condecoració més alta del Vaticà.

I'Himne que no es va tocar. - Fins aquí, l'allunvament de l'Església del Franco, ha estat més visible en actes d'omissió, per exemple el "descuit " del Bisbe de Barcelona, de participar en el vintè aniversari de l'alliberament de la ciutat dels republicans ; amb el refús, per part de l'Abat, de tocar l'himne oficial d'Espanya amb motiu d'un dinar d'etiqueta en el famós Monestir basc d'Aranzazu (l'Abat va dir que la música no era "religiosa") ; o, encara, amb la nesgligència estudiada del Papa Joan XVIII, d'incluir un sol mot d'allusió al Franco en el seu missatge amb motiu de dedicar una Basílica al "Valle de los Caidos". En completar-se dues vacants, el Papa ha tingut en oblit, per dos cops seguits, les llistes enviades pel Franco, en les què proposava alguns candidats episcopals de la seva conveniència, per seleccionar bisbes espanyols del propi personal del Vaticà.

Entre la clerecia espanyola, el repte més visible ha estat la petició adreçada per uns 350 sacerdots basca als seus Bisbes, el mes de maig darrer. En la petició esmentada, es deia que " a causa de la contradicció flagrant entre la Doctrina Cristiana, dedicada al respecte de la persona humana i la violació d'aqueixa mateixa doctrina, per un règim que proclama oficialment el seu catolicisme i gaudeix del suport de la gerarquia, s'aixeca un mur d'hostilitat contra el seu ministeri". En un altre lloc, deien que " si es volen ignorar les causes del descontentament, les conseqüències podran ésser desastroses per a l'Església i per moltes generacions futures". Ni la premsa civil pre-censurada, ni la religiosa que no ho és, feren cap referència a la petició, fins que el Nunci Papal, va fer una allusió a la protesta, qualificant-la d'" obra precipitada d'alguns fills massa obstinats". Els periòdics espanyols, a corre-cuita, explicaren als seus lectors que la discutida carta - la qual fins aquell moment estaven negant que existís - havia estat "rebutjada". Fa una setmana, s'informava que circulava una petició nova, recollint signatures de capellans d'altres regions.

L'espasa lliure. - Els catòlics liberals diuen que no hi ha pas més de 10 Bisbes, entre els 60 d'Espanya, que ajudin activament al Franco, però que no veuen més sortida fora d'ell, i, per això, no volen trencar obertament amb el règim. La seva finalitat, sembla ésser la d'allunvar-se'n una miqueta, a fi de "trencar - per recollir els mots textuais d'una altra protesta - la identificació que es fa de l'espasa i de la Creu. Els més liberals pressionen a l'Església per tal que intervingui obertament per fer canviar el règim de la malaurada Espanya del Franco, repetint el vell proverbi del pagès espanyol : " Nosaltres, els espanyols, estem sempre darrera el capellà, amb un ciri - o amb una estaca".

D'Humor. La cicatriu. El vell metge Cardenal, acabava d'operar un àntrax en la part més carnosa del cos d'una dama. Aquesta, li va preguntar si li quedaria una cicatriu i el savi, respongué : " Sí senyora; però no se li veurà si vostè no ho vol ! .

Jocs Florals. - Amb afany de dissolució del veritable esperit dels nostres Jocs Florals, ara tot sovint se n'organitzen. Ja és prou sabut que els tres primers premis tradicionals, s'atorguen a altres tantes poesies que cantin l'Amor, la Patria i la Fe. Com a "concessió" s'ha deixat que l'Amor i la Fe, es puguin cantar en llengua catalana, però la Patria, cal que ho sigui en castellà.

Per a nosaltres, de mare i de Patria, solament n'hem conegut una i.... la nostra Pàtria, és Catalunya !!!!

 Alguns noms de carrers i places de Barcelona, que "oficialment" canviaren de nom, arran de l'ocupació de Catalunya.
 Disposició del dia 7 de març del 1939.

Abans

Abat Odón
 Abadessa Caportella
 Arquitecte Martorell
 Doctor Robert
 Generalitat
 Pau Casals
 Pedralbes
 Prat de la Riba
 Sabino d'Arana
 Bernat de Sarrià
 Clarís
 Rizal
 Flors i Calcat
 La Fleca
 Joan Alcover
 Joan Gamper
 Rector Triadú
 Pl. Sarrià
 Setge del 1714
 Verdaguer i Callís
 Verge de Núria
 de les Glòries Catalanes
 Corts Catalanes
 Passeig de St, Joan

Ara

Otto
 Reis Catòlics
 Canarias
 Ramiro de Maeztu
 Roma
 General Goded
 de la Victoria
 Príncipe de Asturias
 General Sanjurjo
 Calatrava
 Lavetana
 Alcalá de Guadaira
 Valero
 Trinquete
 Infanta Isabel
 Crisantemos
 Barón de Gruñó
 del Duque de Gandía
 Concordia
 Pedro Lastortras
 Covadonga
 de las Glorias
 José A. Primo de R.
 Av. Gral. Mola

 Començant el present segle, un governador espanyol, va tenir la gran pensada de batejar un carrer del barri de Gràcia. Al d'aprop del Torrent de l'Olla, se l'anomenaria " Torén de Flores", nom d'un militar de la gran guerra del Marroc. I se'n digueren : Torrent de l'Olla i Torrent de les Flors.

De la Història de Catalunya.- El 1842, es produïren a Catalunya aixecaments contra el govern de la camarilla militar de l'Espartero. Aquest, en una de les incidències de la revolta, feu bombardejar Barcelona.

Qui intervingué, activament, en contra, fou el Cònsol general de França a Barcelona, Ferdinand de Lesseps..... i per això, per haver tractat de salvar Barcelona, contra els canons que dispararen des de Montjuic, és que té una plaça amb el seu nom.... el poble, però, segueix anomenant-la, dels Josepets ! .

El Beat RAMON LLULL

Així és considerat aquest gran home, al qual el poble mallorquí ret culte, ni que l'Església, oficialment, no l'hagi beatificat.

Fill de Ramon Llull i d'Isabel d'Erill, ambdós de noble llinatge català, nasqué el 1232 ó 1233/35, segons els biògrafs, a la ciutat de Mallorca, on els seus pares s'havien instal·lat després de la conquesta de l'illa per Jaume I, al qual havien acompanyat.

El jove Ramon fou patge del Conqueridor, quan totjust tenia catorze anys i preceptor després de l'Inant Jaume, el futur rei de Mallorca, que havia d'ésser un dels seus protectors incondicionals i al qual va seguir servint durant la seva juvenesa com a senescal i majordom.

Va casar-se jove amb Blanca Pisanv; tantabans del matrimoni com després, Ramon Llull portava una vida de plaers que l'estada a la Cort afavoria i ell mateix se'ns presenta amb una franquesa i humilitat, a cops exagerada, com a servidor dels set pecats capitals; segons sembla, la luxúria era més dominant.

Cal als trenta anys s'esdevingué la conversió de Ramon. Comença una pelegrinació, captant i vestint l'hàbit de penitent a Ioma i Terra Santa.

Després, tota la seva vida serà un seguit de viatges a Roma, Bolònia, París, Montpeller, Gènova; amb infructuoses visites al Papa per tal d'aconseguir l'empresa de creuada a Terra Santa, que el feu decidir d'anar-se'n tot sol a Berberia; de tornada, el 1293, ingressa en la Tercera Ordre de St. Francesc.

Durant tota aquesta infatigable pelegrinació, va predicant continuament les seves doctrines, escrivint més llibres, exposant els seus propòsits, ercant protecció, per a fundar monestirs dedicats a l'ensenyament de les llengües orientals.

L'home i l'obra, enlairen la nacionalitat i el pensament catalans. L'home és el nostre idealista més representatiu del sentit de la vida catalana i l'obra, exerceix un mestratge de més de sis segles amb valors morals, literaris i didàctics permanents.

La llengua catalana, és emprada com instrument de cultura per Ramon Llull, quan arreu del món occidental no gosava ningú d'escriure més que en llatí. Deia Ramon d'Alós-Moner, un gran divulgador lul·lià: "l'esperit democràtic de les doctrines lul·lianes, ha donat una executòria de noblesa a la nostra llengua".

Un catàleg de l'any 1311, esmenta 124 obres de Ramon Llull. Littré, en la seva "Histoire Littéraire de la France", parla de més de dues-centes.

La vàlua de Llull com idealista i com escriptor, és avui força més important - diu Antoni Maria Sbert - que la pròpia doctrina filosòfica. L'home, amb tota el que hi ha de llegenda i el que fou en veritat la seva vida, val tant com l'obra, pel seu temperament, sensual i místic alhora, idealista i pràctic, ferm de voluntat i flexible al mateix temps, constant sense entossudiment, conciliador sense renunciat a res essencial per a mantenir-se dintre del camí que mena a la realització dels seus propòsits i ideals.

Si Ramon Llull, el Doctor Il·luminat, hagués nat en una altra terra i hagués escrit una altra llengua popular que no fos la catalana, avui fóra una figura senvera i popular del redreçament nacional del seu país.

Tot i que és un contemplatiu, és també un home d'acció. Essent noble, viu en constant contacte amb el poble i es manté fort davant dels prínceps i dels poderosos ; amb tota la seva riquesa, el seu viure és el d'un passar just, transitant per la vida com un pelegrí.

La biografia de Ramon Llull, és la història d'una vida sense repòs i molt fecunda.

La primera obra important, fou " Llibre de Contemplació ". Després, "Desconhort" i tants títols més Blanquerna, Ars Magna, Llibre d'Amic e Amat, Llibre de les Meravelles, Llibre de les Bésties, Arbre de la Ciència, Llibre d'Oracions

Durant la seva llarga vida, més de vuitanta anys, va estar sempre protegir per la seva nissaga i les seves relacions amb les Cases reials de la dinastia catalana. Era estimat a les Corts de Mallorca i de Barcelona, a les de França i d'Itàlia. L'acolliment que li va donar la "ciència" oficial, és semblant al que tingueren en els temps contemporanis, altres precursors, com Monturiol o Turró, i a França Pasteur.

Catalunya no tenia, per aquell temps, cap universitat al sud dels Pirineus. La de Montpeller fou l'única fins el 1300, data de fundació de la de Lleida, que, dit sigui de pas, mai no es va sentir atreta per les doctrines lul·lianes.

D'aquest home, Llull, el més gran pensador català, és això : " no n'hi ha prou amb vencer, cal convèncer" .

Ramon Llull, és el creador de la llengua literària dels pobles catalans. Si hom ha pogut posar en dubte el seu coneixement del llatí, llengua en la qual no era mestre com ell mateix ens confessa - en canvi deixa creada, de fet, la gramàtica catalana, que no existia.

La missió que es va assignar fou : conversió dels infidels, especialment jueus i sarrains. La seva preocupació : trobar una fórmula d'ajuntar poders i estaments, sota un concepte evangelitzador. Cercava el que encara no s'ha trobat.... però ja pensava en això que se'n diu avui, "UNESCO"

Com a curiositat final : Els escanvols, mai no han pogut pronunciar aquest catalaníssim nom i en parlen i l'anomenen Lulio !! ves per on ?

Humor Català

Del maig a l'octubre del 1888, els forasters que arribaven a Barcelona, a contemplar l'Exposició Universal, s'entusiasmaven també amb el "balllet" "Excelsior", presentat per Ignasi Elias, al teatre Novetats. El públic comentava la cosa dient : " no es pot contemplar res millor ! Josep Coroleu, aleshores president de l'Ateneu Barceloní, va fer aquesta crítica, a un periodista estranger : - "Es una obra en nou decorats i quaranta ballarines.

I l'argument ? - No hi surt !

Vegetals intensificats. - L'Apeles Mestres, no era gens amic de menjar fruita. Les fruites - deia són con les flors, només serveixen per afalagar la vista. No són menjívoles... Així doncs, no sou pas vegetarià ... li deien els amics. - Sí que ho sóc. El que m'agrada és una " perdiu amb cols" i un bon "filet de vedella amb patates" ! No em negareu pas que ña perdiu i la vedella, són vegetals de segona mena.

Regla 6 - Accents i Accentuació (continuació)

b) Han de portar també accent damunt la vocal de la síl.laba tònica, els mots plans que no acabin, precisament, en cap de les dotze terminacions esmentades en l'apartat a).

Exemples: pròleg, diabètic, fetid, tindriem, aniríeu, exàmens, càrrec, equívoc, telèfon, príncep, cadàver, etc.

Però sense accent perquè acaben en una de les dotze repetides terminacions, mots com: calma, bisbe, temperi, ferro, exigu, atlas, coses, lliris, presos, ingenus, conten, mirin, etc.

c) Han de portar accent damunt la vocal de la síl.laba tònica tots els mots esdrúixols.

Exemples: síl.laba, època, màxima, conseqüència, església, diàfana, memòria, pèrdua, hipòtesi, etc.

(Cal tenir present que en català els mots com - conseqüència, església, memòria i pèrdua - són esdrúixols perquè la i i la u febles no formen síl.laba amb la vocal següent, llevat quan la u va darrera g o darrera q. Així el mot església té quatre síl.labes (es-gle-si-a) i és, per tant, esdrúixol; pèrdua té tres síl.labes (per-du-a) i també és un mot esdrúixol. Actualment ja no es pronuncien com a esdrúixols però s'hi segueixen considerant als efectes de l'ortografia.)

A les tres normes precedents a), b) i c), clares i facilíssimes, queda reduït tot el que es refereix a l'accentuació gràfica en la llengua catalana.

Excepcions: Hi ha, però, alguns mots que també s'han d'accentuar, malgrat no estar compresos en les tres normes anteriors, per tal d'evitar que es confonguin amb altres mots que s'escriuen igualment.

Aquests mots són els següents, entre altres:

bé, béns	- quan vol dir benestar, riquesa, possessió.
cós, còssos	- cursa, carrera.
déu, déus	- divinitat, i els seus derivats adéu, semidéu, etc.
és	- del verb ser.
dóna, dones	- formes del verb donar
féu	- pretèrit del verb fer (caigut en desús)
fóra	- del verb ser
jóc, jòcs	- sinònim de joquer (els ocells van a jóc)
mà	- membre humà
més	- adverbí de quantitat
mèu, meus	- miol del gat
mòlt, molta, molts, moltes	- del verb moldre
món	- part de l'Univers
móra, móres	- fruita
nét, neta, nets, nètes	- parentiu
nòs	- pronom personal fort
ós, óssos, óssa, ósses	- nom d'animal
pèl, pèls	- nom substantiu
què	- pronom interrogatiu o relatiu darrera preposició
ròssa, ròsses	- animal mort
sé	- del verb saber
séc, sécs	- sinònim d'arruga
s'eu, s'eus	- substantiu (una espelma de s'eu)
sí	- afirmació
sóc	- del verb ser

(seguirà)